

TYSKA, TEMAKURS I LITTERATURVETENSKAP 2, II

Avancerad nivå, 7.5 hp

Studieform

Deltid.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Magisterkurs i tyska, 20 poäng eller Tyska, magisterkurs, 30 högskolepoäng eller Tyska, examensarbete för magisterexam, 15 högskolepoäng samt kurser i tyska på avancerad nivå, 15 högskolepoäng. Engelska B.

Kursens innehåll

Kursen består av en sammanhållen kurs om 7,5 hp inom ett aktuellt forskningsområde i tysk litteraturvetenskap. Kursens tema varierar från termin till termin.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- diskutera aktuella teorier och metoder inom tysk litteraturvetenskap
- använda dessa teorier och metoder på ett antal lästa litterära texter, på ett självständigt och kritiskt sätt
- med stringent språkbehandling kritiskt granska och värdera framförda tolkningsförslag av den lästa litteraturen

Undervisning

Undervisningen sker i form av seminarier.

För kursen krävs 1) obligatorisk närvaro vid seminarierna till minst 80% med aktivt deltagande i diskussionerna och med framförande av relevanta synpunkter samt 2) att deadline för inlämningsuppgiften hålls. Både 1) och 2) måste uppfyllas. Annars ges betyget F.

Kunskapskontroll och examination

a) Tysk litteraturvetenskap, 7.5 hp, skriftlig inlämningsuppgift, kort uppsats och muntlig examination, redovisning i diskussioner. Betygsskala: A-F

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Otillräckligt

F = Helt Otillräckligt

c. Kursens betygskriterier meddelas på www.bafity.su.se vid kursstart.

d. För att få slutbetyg på kursen krävs

- lägst betyget E på inlämningsuppgiften och redovisningen i diskussioner
- fullgjord närvaro om minst 80% med aktivt deltagande
- att deadline för inlämningsuppgiften hålls.

Slutbetyget på kursen är medelbetyget av de betyg som erhållits på inlämningsuppgiften och redovisningen i diskussioner.

e. Student som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.
Student som fått betyget Fx eller F på prov två gånger i rad av en och samma examinerator har rätt att få en annan examinerator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det.
Framställan om detta ska göras till institutionsstyrelsen.

f. Möjlighet till komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg ges inte på denna kurs.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs vars innehåll helt överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen kan ingå i Kombinationsutbildningen för masterexamen och lärarexamen, i Masterprogram i litteraturvetenskap, Inriktning Tysk litteratur samt i Masterprogram i språkvetenskap, Inriktning Tyska.

Tema och Kurslitteratur

Tema: „Festhalten an unserer Sprache“? *Sprachwechsel im Exil seit 1933.*

Die Flucht aus Nazi-Deutschland bedeutete für viele Emigranten notgedrungen eine Auseinandersetzung mit der eigenen Muttersprache – den Abschied aus der gewohnten Sprachgemeinschaft auf der einen, die Ankunft in einer neuen Fremdsprache auf der anderen Seite. Insbesondere für Schriftsteller stellte dieser Sprachwechsel oft eine Erschütterung der eigenen Existenz und Identität dar. Viele hielten trotz allem an der deutschen Sprache fest – nicht zuletzt, um sich so auch gegen die Manipulation und Besetzung kultureller Identität durch die Nazis zu wehren. Andere wiederum zogen die Konsequenz eines vollen oder wenigstens zeitweisen Sprachwechsels und publizierten fortan in der neuen Sprache. In beiden Fällen wurde die Bedeutung der Sprachwahl für das eigene Schreiben und Denken, aber auch für die eigene kulturelle Zugehörigkeit immer wieder diskutiert und reflektiert.

Im Seminar lesen wir Texte und Dokumente zu Sprache und Sprachwechsel von u.a. Ernst Bloch, Klaus Mann, Nelly Sachs, Peter Weiss, Theodor W. Adorno und Hannah Arendt im Lichte aktueller Forschungsansätze zu Übersetzen und Mehrsprachigkeit.

Voraussetzung für die Leistungsbewertung ist die regelmäßige und aktive Teilnahme am Unterricht, das kumulative Verfassen kürzerer schriftlicher Aufgaben sowie die Übernahme einer mündlichen Präsentation zu einem der im Unterricht zu besprechenden Texte. Die schriftlichen Aufgaben umfassen zum einen vorbereitende Reflection Paper mit Blick auf die literarischen Texte und die behandelte Forschungsliteratur sowie zum anderen die Verschriftlichung der wichtigsten Thesen der eigenen Präsentation in Kurzform (ca. 2000-2500 Wörter).

Kurslitteratur:

Ausschnitte und kürzere Texte von u.a. Klaus und Erika Mann, Lion Feuchtwanger, Ernst Bloch, Walter Benjamin und Nelly Sachs werden auf Mondo zur Verfügung gestellt.

Klaus Mann: Der Vulkan (1939)

Oskar Maria Graf: Flucht ins Mittelmäßige (1959) (Auszüge auf Mondo)

Peter Weiss: Fluchtpunkt (1962)

Weitere hilfreiche Literatur zur Einführung:

Bischoff, Doerte (Hg.): Literatur und Exil. Neue Perspektiven. Berlin [u.a.]: De Gruyter 2013.

Englund, Axel (Hg.): Languages of Exile. Migration and Multilingualism in Twentieth-Century Literature. Exil-Studien 13. Oxford: Lang 2013.

(Beide als E-Resources über die SUB zugänglich.)

Några användbara ordböcker

Tvåspråkiga ordböcker (tyska-svenska, svenska-tyska):

Norstedts stora tyska ordbok

Prismas tyska ordbok

Norstedts lilla tyska ordbok

Enspråkiga ordböcker (tyska-tyska):

Langenscheidts Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache

Duden Deutsches Universalwörterbuch